

Nr. 11
Decembrie
2006

buletin informativ al microregiunii de colaborare
tranfrontalieră Dunăre – Nera - Caras

VOLUNTARI ÎN LUMEA MIRIFICĂ A BANATULUI DE SUD

MRDNC

În acest număr:

◆ **Voluntari în lumea mirifică a Banatului de Sud**

Pag 1-2

◆ **Programul ecoturistic al Clisurii Dunării**

Pag. 2

◆ **Rezervația naturală Cazanele Mari – Cazanele Mici**

Pag.4

La Mulți Ani !

Un proiect de colaborare transfrontalieră la confluența Dunării cu râurile Nera și Caras

Grupul Ecologic de Colaborare Nera Oravița în parteneriat cu Agenția de Dezvoltare Socio-Economică a județului Caras - Severin, Consiliul Local Moldova Nouă, Agenția Turistică a Comunei Veliko Gradiște, Asociația SKOLA PLUS Bela Crkva și Societatea Ecologică EKO BREG Vrsac implementează în perioada decembrie 2006 – noiembrie 2007 proiectul „Contribuții la îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate din zona de frontieră a microregiunii Dunăre - Nera – Caras” finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului PHARE, de Vecinatate Romania – Serbia 2004 - 2006

În cadrul proiectului vor fi elaborate planul comun de management al rezervației naturale Balta Nera – Dunăre plasată în aria Parcului Natural Porțile de Fier pe teritoriul României și Serbiei în

programul ecoturistic transfrontalier „7 Zile în mirifică lumea a microregiunii Dunăre – Nera – Caras”.

Proiectul este în același timp o oportunitate oferită ONG-urilor din România și Serbia pentru a se implica în activități concrete de protecție și conservare a naturii în zona de frontieră a fluviului Dunărea, a râurilor Nera și Caras de pe teritoriul județului Caras – Severin.

Poluarea cu ambalaje un grav prejudiciu adus ecoturismului din Parcul Natural Porțile de Fier

Grupul Ecologic de Colaborare NERA în parteneriat cu Agenția de Dezvoltare Socio - Economică a județului Caras – Severin și Clubul Turistic BANATIA implementează în perioada mai 2006 – ianuarie 2007 proiectul Parteneriat destinat promovării ecoturismului în zona

rurală a parcurilor naturale Porțile de Fier și Cheile Nerei – Beușnița, finanțat de către Fundația pentru Parteneriat și Asociația de Ecoturism din România în cadrul programului «*Întărirea parteneriatelor pentru Consevarea Naturii și Turism în România* »

Scopul proiectului este acela de a promova conceptul de ecoturism pentru valorificarea potențialului Parcului Natural Portile de Fier în beneficiul comunităților locale din Clisura Dunării și a grupurilor de turiști care își propun să călătorească în zona parcului

Octombrie 2006 – monitorizarea de către voluntari a traseului ecoturistic Cheile – Nerei

În data de 02.12.2006 voluntarii GEC Nera care activează în cadrul proiectului au realizat o acțiune de constatare a stării mediului în locurile pe care sunt situate principalele obiective de pe teritoriul județului Caras-Severin aparținând capitalului natural al parcului. Deasemenea cu această ocazie au fost instalate panouri de promovare a ecoturismului și au fost igienizate o parte a locurilor de popas din zona obiectivelor ecoturistice.

Concluziile acțiunii de monitorizare sunt următoarele:

-Pe malul Dunării, în zonele unde turiștii au instituit ad-hoc locuri de campare, locuri de popas și locuri de pescuit există abandonată o mare cantitate de ambalaje din plastic și deșeuri.

-Pe teritoriul parcului nu există amenajate locuri de campare cu scop declarat și echipate cu dotări care să faciliteze practicarea turismului.

-În locurile de popas din apropierea obiectivelor ecoturistice situate pe malul Dunării nu exista recipiente de colectare a deșeurilor și ambalajelor.

-Se distrug panourile de informare privind obiectivele ecoturistice (în special cele care pot fi valorificate ca fier vechi) iar făptașii nu sunt identificați de către autorități.

UE contribuie la ecologizarea gospodăriilor țărănești din zona parcurilor naturale ale Banatului de Sud

Grupul Ecologic de Colaborare NERA în parteneriat cu Instituția Prefectului județului Caraș – Severin și Agenția de Protecția Mediului Reșița implementează în perioada octombrie 2006 – septembrie 2007 proiectul *“Parteneriat ONG – autorități locale destinat implementării Acquis-ului comunitar de mediu la nivelul gospodăriilor țărănești din zona rurală a parcurilor naturale ale Banatului de Sud”* în cadrul programului Phare - Consolidarea Societății Civile în România, Componenta 2 – Adoptarea și implementarea Acquis-ului comunitar

Scopul proiectului este acela de a accelera procesul de implementare a reglementărilor Acquis-ului comunitar de mediu la nivelul gospodăriilor țărănești din 14 localități aparținând zonei rurale a parcurilor naturale Cheile Nerei – Beușnita și Porțile de Fier.

Decembrie – 2006, campanie a voluntarilor GEC Nera în Clisura Dunării destinată informării populației privind Acquis-ul Comunitar de mediu .

În cadrul proiectului, în comunele Berzasca, Sichevița, Coronini, Pojejena, Socol, Șopotu Nou, Dalboșeț, Lăpușnicu Mare, Bănia, Bozovici, Sasca Montană, Ciclova Română și în orașele Moldova Nouă și Oravița vor fi înființate puncte de informare și consiliere gratuită în cadrul cărora vor fi oferite deținătorilor de gospodării țărănești cu probleme de conformare la reglementările de mediu, informații tehnice, juridice și economice necesare pentru ca aceștia să se poată adapta la reglementările Acquis-ului comunitar de mediu, în condițiile prevăzute de tratatul de aderare a României la UE

Acest gen de informații vor fi distribuite de către voluntarii GEC Nera și la domiciliul deținătorilor de gospodării țărănești în cadrul unei campanii publice de informare care se va realiza în perioada februarie – august 2007.

Redacția buletinului informativ Danube – Nera – Caraș Environment News

Programul ecoturistic “ 7 zile în mirifica lume a Clisurii Dunării”

„Dacă reușești să vezi apusul de soare sau clarul de lună de la Baziaș vâslind într-o barcă iar apoi, a doua zi dimineața să te trezești în fânul din podul vreunui sălaș din poienile Munților Locvei, înseamnă că ești cu adevărat în mirifica lume a Clisurii Dunării”

Ziua a I-a

Clisura de Sus a Dunării își salută vizitatorii.

• Prezentare generală a Parcului Natural Porțile de Fier la centrul de informare Moldova Nouă

Ziua a II-a

Frumoasa Vale a Radimnei

- Prin satul Radimna
- În codrii de pe Valea Radimnei
- Prânz la stână
- «Hej Dunave moje» Cină și cantece populare sârbești din Clisură.

Ziua a III-a

Rezervația naturală Valea Mare

- Prin orașul Moldova Nouă
- Prânz la locațiile de cazare*
- Călătorie în rezervația Valea Mare
- Cină la sălaș

Ziua a IV-a

Apusul de soare de la Baziaș

- Spre Km 0 al Dunării românești
- Întâlnire cu apusul de soare de la Baziaș

Ziua a V-a

La confluența Dunării cu Nera

- Baziaș o localitate a amintirilor.
- Prânz la Socol cu bucate tradiționale sârbești
- Lumea misterioasă din rezervația naturală Balta Nera – Dunăre

Ziua a VI-a

De la Coronini la Berzasca

- Hoinărind prin Clisură
- La izvoare, pe Valea Berzasca
- Cină la sălaș

Ziua a VII-a

Good by Danube Gorges

- Va plăcut în Clisura de Sus a Dunării ?
- Evaluare interactivă, împreună cu grupul de turiști a programului ecoturistic.

Mai multe detalii despre programul ecoturistic „7 zile în mirifica lume a Clisurii Dunării” pe pagina web www.gecnera.ro telef./fax +4 0255 571 224, + 4 0722437197, e-mail: gecnera@yahoo.com

Cristian Vâlceanu – președinte al Clubului Turistic BANATIA Reșița

LOCALITĂȚILE MICROREGIUNII DUNĂRE - NERA

VELIKO GRADISTE

La poalele Carpaților și muntelui Homolj, la intrarea în Clisură, acolo unde se întâlnesc apele albastre ale Dunării și apele aurii ale râului Pek, este situat orașul Veliko Gradiste denumit și vestibulul Porților de Fier.

Cunoscut încă de pe vremea romanilor, orașul a avut o istorie dinamică și frumoasă.

În cele 26 de sate și cătune ale comunei Veliko Gradiste locuiesc aprox. 27.000 de locuitori. Centrul economic, administrativ și cultural al comunei este localitatea Veliko Gradiste în care trăiesc aprox. 6500 de locuitori. Peste 5000 de locuitori sunt la muncă provizorie în străinătate (în special în țările din Europa de Vest).

Nu se cunoaște exact de unde provine numele localității. În măsura în care legendele conțin și un sămbure de adevăr, se spune că la gura râului Pek, într-un sat din apropiere, într-o bună-zi a sosit o căruță încărcată cu blănuri și alte mărfuri. La întrebarea dacă trebuie să vină așa în fiecare zi, a venit răspunsul: “ Trebuie, doar este un oraș mare” (veliki grad iste). Cele doua cuvinte au format ulterior numele orașului.

Voluntarii GEC Nera din Oravița, Lăpușnicu Mare, Vrsac și Jasenovo în vizită la Primăria Veliko Gradiște

Dezvoltarea economică a comunei se bazează pe agricultură, turism și industria de producere a uleiurilor vegetale. În structura economiei, ponderea principală o reprezintă agricultura, care este practică pe o suprafață de 22.000 ha, cultivându-se în special porumbul, grâul, plante industriale, pomi fructiferi, legume.

Turismul s-a dezvoltat pe malurile Dunării, râului Pek și lacului Srebreno Jezero pe o lungime de peste 14 km, acolo unde sunt amenajate zone de agrement pe o lățime de 8 m. În vestitul complex turistic Beli Bagrem își petrec weekend-ul atât localnicii, cât și turiștii veniți din alte zone ale țării.

Centrul cultural Veliko Gradiște are secțiuni de folclor, teatru și muzică. În fiecare an, în luna iulie, la Veliko Gradiste are loc festivalul de muzică “Carevcevc Dani “ (zilele lui Carevac), care promovează muzica populară tradițională și spiritul operei muzicianului local Vlastimir Pavlovic Carevac.

Comuna Veliko Gradiste a realizat un parteneriat transfrontalier cu orașul Moldova Nouă. În cadrul acestui parteneriat de peste treizeci de ani, au loc colaborări între firme economice, reprezentanți ai administrației locale, culturii și sportului.

Între cele două orașe există de asemenea o cursă zilnică a vaporului.

MOLDOVA NOUĂ

Orașul este situat în sudul județului Caraș - Severin în zona Cazanelor (Defileul Dunării), la poalele munților Locvei, principala așezare fiind într-o depresiune mărginită de dealuri la

sud și nord și tăiată de râuri ce-și formează cursul din zona muntoasă.

Fășancul la Moldova Nouă

Pentru prima dată se amintește despre Moldova Nouă în recensământul din anul 1677 , având 32 case și aparținând Districtului Palanca cu denumirea de POZNAZI. La 1723 este trecută pe hartă cu numele de Pesnac. În deceniul al XVIII-lea, pe harta din Viena este trecută cu numele de Bania Moldava, adică mina Moldova, iar în 1908 în Cartea Funciară este trecută Neu Moldava, adică Moldova Nouă.

Orașul are în total 14.801 locuitori, din care 7.361 bărbați și 7.440 femei.

Ocupațiile principale pe teritoriul orașului: mineritul, exploatarea forestieră și pescuitul.

Etniile principale: Români - 11302; Sârbi - 2.490; Germani – 45;Maghiari – 373;Ucrainieni – 17;Svabi – 1;Cehi – 233;Bulgari – 6;Turci – 7;Slovaci – 20;Greci – 2;Polonezi – 1;Ceangăi – 5;Țigani – 292.

Facilități turistice: Hotel Sucursala Minieră - 100 locuri, Cabana Dunărea - 20 locuri, Excursii pe Dunăre, la Calvarea și la Grota Haiducească.

Sărbători locale: Nedee Moldova Nouă - 21 mai Sf. Constantin și Elena, Ziua Minerului, Nedee Moldovița - 15 august Sf.Maria, Nedee Moldova Veche - de Sf.Paști.

Festivaluri și alte manifestări culturale anuale: Săptămânile culturii în prima decadă a lunii octombrie, Fășancul .

VRSAC

Date generale

Așezare geografică

Vrsac (Vârșeț) , unul dintre cele mai vechi orase banațene se află la marginea de Sud-Est a Câmpiei Panonice , la poalele Munților Vârșețului și la Nord - Est de Belgrad, la km. 83 al magistralei internaționale spre România. Vârșețul are legături foarte bune cu satele care-l inconjoară, la fel și cu restul orașelor din acea parte a Voivodinei, fie prin căile ferate fie prin căi rutiere. La Vârșeț este punctul de trecere feroviar spre România, iar cel rutier este la Vatin.

În imediata apropiere se află depresiunile Ratul Mare și Ratul Mic, cu terenuri întinse traversate de văi., și deșertul Delibrata – una dintre cele mai mari întinderi nisipoase din Europa. Munții Vârșetului se întind în partea de Sud -Est a Banatului pe o suprafață de 170 Km². Partea centrală are un caracter muntos iar la periferie predomină trăsăturile de deal și coline.

Dealurile Kapela (252 m) și Kula (399 m), situat chiar deasupra orașului, se întind spre est până la râul Cerna în România.

Comuna este încomjurată la nord de pâraurile Markovat și Ratul Mic iar în partea sudică de pâraul Mesici și Guzajne .

Locuitorii. Vârșetul are în jur de 55000 de locuitori și reprezintă o comunitate multiethnică unde locuiesc 16 etnii. Cele mai numeroase minorități etnice sunt cea a românilor (10 %) și cea a maghiarilor (2,5 %).

Clima este temperată cu veri lungi și călduroase, cu ierni reci și înzăpezite , cu primăveri mai reci și mai scurte în timp și cu toamne mai lungi și calde. Un specific mai deosebit Vârșetului îi dă vântul Koșava. Acesta bate în special primavara timpuriu și toamna târziu, adică în jumătatea de an mai rece.

Viteza Koșavei este între 18 și 40 km/h, iar uneori ajunge și la 140 km/h..

Turismul

Obiective Turistice. Vârșetul este orașul care cu siguranță aparține orașelor care reprezintă o destinație turistică atractivă. Atracțiile turistice și monumentele orașului sunt reprezentate prin : cetatea Vârșetului (Kula), Palatul Episcopal, biserica ortodoxa Sf. Nicolae, biserica catolică Sf. Gerhard, casa lui Iovan Sterie, muzeul orașenesc, Teatrul Național <Jovan Sterije Popovic >, galeriile, Farmacia pe Trepte , centrul orașului Vârșet, Centrul Millennium, aeroportul academiei aviatice JAT, Munții Vârșetului, Lacul Vârșetului și podgoriile orașului.

La doar 9 Km de oraș se află cunoscuta mănăstire Mesic care datează din secolul al XIII-lea.

Zilele culesului de struguri. Primele podgorii din această zonă sunt amintite în cronică din prima jumătate a secolului I. În anul 1449 la palatul regelui maghiar Vladislav al II – lea, pentru o oca de vin au fost plătiți 10,5 forinți de aur..

Cronicarul turc Evlija Celebijain în scrierile sale din anii 1660 - 1664 descrie cu un patos deosebit Vârșetul și podgoriile de pe deal , în care se naște strugurele rozaliu, gustos și dulce.

Ca o informație interesantă, trebuie amintită prima expoziție de vin din Vârșet, care a avut loc în anul 1857, în cafeneaua « La două chei» (Kod dva ključa), care în același timp a reprezentat și calificarea pentru expoziția de la Viena, ce a avut loc în decursul aceluiași an și unde au fost prezentate, pentru prima dată, vinurile din Vârșet, ocazie cu care au fost și premiate cu medalia de argint.

Catedrala catolica – Vrsac

Având în vedere faptul că Vârșetul este un oraș recunoscut pentru calitatea vinului, pentru toți iubitorii de struguri și vin bun, în mod tradițional, în fiecare an, în a treia săptămână a lunii septembrie se organizează manifestații sub denumirea de « Balul strugurilor »

(Grozdebal). Trei zile se pot vedea o multitudine de manifestații culturale, sportive, comerciale, precum și expoziții de vin și struguri.

profesor Mihai Pasku –Societatea Ecologică EKO BREG Vrsac

Rezervația naturală Cazanele Mari și Cazanele Mici

Rezervația este de tip mixt în suprafață totală de 215 ha și este amplasată la sud-vest și nord-est de localitatea Dubova, între Valea Ogradena și Ogașul Turcului. În această zonă Dunărea străbate cea mai îngustă și mai grandioasă zonă a Defileului Dunării, Cazanele Mari fiind despărțite de Cazanele Mici prin bazinetul Dubova.

Obiectul ocrotirii

Prin Cazanele Dunării se înțelege porțiunea de defileu cuprinsă între gurile de vărsare a râurilor Plavisevița și Ogradena. Cazanele Dunării sunt formate din două porțiuni distincte: Cazanele Mari și Cazanele Mici. Între bazinetul Dubovei și Plavisevița sunt Cazanele Mari cu o lungime de 3,8 km. Ele sunt formate din Dealul Ciucaru Mare (318 m), ai cărui pereți abrupti mărginesc latura stângă a fluviului și din Dealul Stirbatul Mare (768 m) situat pe teritoriul Serbiei. Între bazinetul Dubovei și Ogradena se află Cazanele Mici, având 3,6 km lungime. Ele sunt alcătuite din Dealul Ciucaru Mic (313 m) și Dealul Stirbatul Mic pe teritoriul Serbiei (626 m).

Flora din zona Cazanelor conține multe elemente submediteraneene în amestec cu cele central-europene. La baza peretelui abrupt se întâlnesc arborete de fag european (*Fagus sylvatica*), fag de Crimeea (*Fagus taurica*), fag oriental (*Fagus orientalis*), cărpinița, mojdrean, jugastrul Cazanelor sau arțar trilobat (*Acer monspessulanum*), alun turcesc. În zonele cele mai înalte crește cerul (*Quercus cerris*), alături de stejarul pufos (*Quercus pubescens*), gorunul (*Quercus dalechampii*, *Q. polycarpa*), liliacul sălbatic (*Syringa vulgaris*). În zonele umbrite, la numai 120 m altitudine, se dezvoltă tisa (*Taxus baccata*), relict terțiar și monument al naturii.

Alte plante ocrotite în cadrul rezervației mai sunt: laleaua Cazanelor (*Tulipa hungarica*), stânjenelul de stâncă (*Iris reichenbachii*), clopoțeiile Cazanelor (*Campanula crassipes*), sipica de râpă (*Cephalaria laevigata*), săpunărița roșie (*Saponaria glutinosa*), cornuțul (*Cerastium banaticum*), colilia (*Stipa aristela*, *Stipa danubialis*) etc.

Relieful carstic este bine reprezentat atât prin forme de suprafață, cât și de adâncime (au fost identificate 7 peșteri, cu o lungime totală de 2155 m, din care cea mai importantă este peștera Ponicovala). La intrarea în peștera Ponicovala, pâraul cu același nume creează niște chei scurte, sălbatice și un pod natural lung de circa 25 m și înalt de 6 - 8 m. Această peșteră are o lungime totală de 1666 m, străbătând Ciucaru Mare și ieșind în Dunăre.

Mariela Popovici Sturza – profesor de biologie Oravița

Programul Phare de Vecinătate România – Serbia 2004- 2006

GRUPUL ECOLOGIC DE COLABORARE NERA ORAVIȚA

325600 Oravița, 1 Decembrie 1918, 60, județul Caraș –
Severin Tel. / fax +4 0255 571298, +4 0722 437197
www.gecnera.ro , E-mail: gecnera@yahoo.com

Data editării: ianuarie 2007

**Conținutul acestui material nu reprezintă în mod
necesar poziția oficială a Uniunii Europene**